

Hayvancılığa büyük destek

Tarım Bakanlığı tarafından desteklenen 'Sözleşmeli Hayvancılık Projesi' Eylül ayında Tarım ve Köyşleri Bakanı Prof. Sami Güçlü'nün katıldığı törenle hayata geçirildi

Pınar tarafından geliştirilen, finansmanı Yozgat Valiliği İl Özel İdaresi tarafından sağlanan, Tarım Bakanlığı tarafından desteklenen 'Sözleşmeli Hayvancılık Projesi', 04 Eylül 2003 tarihinde Tarım ve Köyşleri Bakanı Prof. Sami Güçlü'nün katıldığı törenle hayata geçirildi.

Pınar Anadolu Gıda'nın, Tarım Bakanlığı ve Yozgat Valiliği ile ortaklaşa hayata geçirdiği 'Sözleşmeli Hayvancılık Projesi'nde 100 çiftçiye 500 adet gebe düve dağıtımı gerçekleştirildi. Tarım ve Köyşleri Bakanı Prof. Sami Güçlü, Yozgat Valisi Gökhan Sözer, Pınar Anadolu Gıda Genel Müdürü Murat Gül, Tarım İl Müdürü Duran Katar, AKP Yozgat Milletvekilleri ve çiftçilerin katıldığı törende bir konuşma yapan Bakan Güçlü, Pınar Gıda Grubu'nun Türkiye'deki en güçlü kuruluşlardan birisi olduğunu ifade ederek 'Sanayiciliğin ve hayvancılığın geliştirilmesi konusunda verdikleri destekten dolayı Pınar Gıda Grubu'na teşekkür ediyorum. İnşallah bu proje her geçen gün katlanarak büyür, Yozgat dışında diğer illere örnek olur.' dedi.

Tören sonrası Tarım ve Köyşleri Bakanı Prof. Sami Güçlü Yozgat milletvekilleri ile birlikte Yozgat fabrikasını ziyaret etti. Fabrika hakkında Pınar Anadolu Gıda Ge-

nel Müdürü Murat Gül'den bilgi alan Bakan Güçlü, tesislerden çok etkilendiğini, tesislerin ve bu projenin üretim entegrasyonu sağlayarak bölgeye ciddi katkılar sağlayacağını belirtti.

Sözleşmeli Hayvancılık Nedir?

Pınar tarafından geliştirilen ve ülkemizde azalan hayvan varlığını artırmak ve hayvancılık sektöründe köylüyü üretken yapmayı hedefleyen projeye göre, leasing modeliyle her üreticiye 5 baş gebe düve verilmesi öngörülmüyor. Düveler bedelsiz olarak 3 yıllığına üreticilere kiralanıyor ve düvelerden elde edilecek sütlerle Pınar Anadolu Gıda alım garantisi veriyor. Özel İdare Müdürlüğü'nün bedelsiz alıp kiraya vereceği ve sigorta ettireceği düvelerin bakımını da Tarım İl Müdürlüğü yapıyor. 'Sözleşmeli Hayvancılık Projesi' Türkiye'de kamu ve özel sektör işbirliği ile ilave kaynak ihtiyacı doğurmayan ve atıl kapasiteleri kullanmaya yönelik bir proje olarak geliştirildi. Projede beklenen amaç milli gelirden aldığı pay her geçen gün azalan hayvan üreticisini desteklemek ve sosyal dengeleri tesis etmek, atıl kaynakları kullanarak ekonomik verimliliği sağlamak, tarıma dayalı sanayi için nitelikli hammadde ihtiyacını karşılamak olarak belirlendi.

Pınar'dan özlenen KÖY YOGURDU

Yaşar Holding Gıda Grubu Başkanı Ahmet Arsan, Gıda Grubu Başkan Yardımcısı İdil Yiğitbaşı ve Pınar Süt Genel Müdürü Ergun Akyol, İstanbul'da gerçekleştirilen toplantıyla yeni yoğurt ailesini tanıttılar.

Pınar kaymaklı ve homojenize yoğurt çeşitlerini yeniledi. Pınar yeni yoğurt ailesiyle satışlarını iki katına çıkarmayı hedefliyor.

Pınar yoğurt ailesi, "Gerçek Lezzet" sloganıyla doğal ve kaymaklı yoğurt çe-

şitlerini yeni ambalajlarında tüketicilerin beğenisine sundu. Pınar Gerçek Lezzet Doğal Yoğurt 500 gr, 800 gr, 1500 gr, 2750 gr, Pınar Kaymaklı Yoğurt ise 850 gr ve 1200 gr'lık yeni ambalajlarıyla raflardaki yerini aldı. ● 8. SAYFADA

Tarım ve Köyşleri Bakanı Prof. Sami Güçlü, Yozgat milletvekilleri ile birlikte Pınar Anadolu Gıda yetkililerinden fabrika hakkında bilgi aldı.

*Tüm üreticilerimizin
Ramazan Bayramı'nı kutlar
işlerinizde başarılar
dileriz.*

PINAR GAZETESİ

Düvelerin bakım ve beslenmesi

Sütten kesilen dişi buzağların büyüme hızında hedeflenen değerlere ulaşabilmek için, kaba yemin kalitesi göz önünde bulundurularak ilave konsantre yemler verilmelidir.

Buzağı sütten kesildikten sonra sağlık problemlerinin çoğu biter. Bu dönemden sonra, düvenin hangi canlı ağırlıkta doğum yapacağına, ve bu ağırlığa kaç yaşında ulaşacağına ekonomik kriterler göz önünde bulundurularak karar vermek gerekir.

Düve, yani sürünüzün geleceği

Düvelerin besin maddesi ihtiyaçları ve kuru madde alımı, zamana bağlı olarak artmaktadır. Bir yaşından küçük dişi sığırların yüksek besin maddesine ihtiyaç göstermesine karşın, rumen kapasitesinin düşük olması, ihtiyaçlarının karşılanmasında sınırlayıcı bir faktör olarak ortaya çıkmaktadır. Bu yüzden büyüme hızında hedeflenen değerlere ulaşabilmek için, kaba yemin kalitesi de göz önünde bulundurularak düvelere ilave konsantre yemler verilmelidir.

Sütten kesim ile ilk tohumlama arası düve besleme

Üç ile altı aylık dişi sığırların rasyonlarında düşük kaliteli kaba yem kullanımından sakınmak gerekmektedir. Düşük kaliteli kaba yemler daha yaşlı düvelere yedirilmeli, yine rasyonda kullanılacak konsantre yem içeriği, eldeki kaba yem kalitesine bağlı olarak hesaplanmalıdır.

Tohumlama ile doğum arası besleme

13 ay ve daha büyük düvelerin iskembeletir yeterince gelişmiş durumdadır. Bu durumdaki düveler, iyi kaliteli kaba yem yedirildiği takdirde, çok az miktarlarda konsantre yem ilavesi ile arzulanan gelişmeyi sağlayabilirler. Bunun yanı sıra enerji kaynağı olan kaba yemler sınıfına giren mısır silajı, düvelere sınırlı miktarlarda sunulmalıdır. Hayvanların serbest tüketimine bırakılan mısır silajından, bazı düveler haddinden fazla yiyerek yağlanabilir. Yağlanma süt işletmelerinde pek çok sorunu beraberinde getiren, fakat genellikle geç fark edilen önemli bir besleme sorunudur. Mısır silajı ile iyi kaliteli yonca kuru otu doğru oranlarda karıştırıldığında, bu dönemdeki düvelerin enerji ve protein ihtiyaçlarını dengeli bir biçimde karşılayabilir.

Doğumuna 1 - 2 ay kalan düvelerin rasyonları, gelecekteki ilk laktasyon dönemine ve doğuma hazırlık için yeniden ayarlanmalıdır. Bu dönemdeki düvelere, tükettikleri son dönem düve rasyonunun yanı sıra, aşamalı olarak ilave konsantre yem verilmelidir.

Böylece düve doğumdan sonraki tüketeceği sağmal rasyonuna daha tatlı bir geçiş yapmış, aynı zamanda kendisini bekleyen verim döneminde, daha fazla kuru madde tüketmesi için, kamçılanmış olacaktır.

Doğum günü düvelerin çok zayıf yada aşırı yağlı olmamaları gerekmektedir. Her iki durumdaki düveler, doğum esnasında ve doğum sonrasında türlü sağlık problemleri ile karşılaşabilirler.

Düvelere gereğinden fazla konsantre yem yedirilmesi, hedeflenen canlı ağırlığa ulaşmada bize her zaman yardımcı olmaya-bilir. Bu hususta önemli olan, enerji, protein ve diğer unsurlar bakımından dengeli bir rasyonun uygulanmasıdır.

Düvelerde dönemlere bağlı büyüme değerleri ve önemi

Düvelerin büyüme değerleri aslında sürünün idaresinin bir göstergesidir. Beslenme, barınma, ve düvenin diğer ihtiyaçları düvenin yaşı ilerledikçe değişmektedir. Bu yüzden düvelerin gelişimi canlı ağırlık artışları iyi gözlenmeli ve yapılacak değişiklikler, düvenin değişen ihtiyacını karşılayacak şekilde olmalıdır.

Neden 550 kg

Düveler tavsiye edilen doğum sonrası canlı ağırlık olan 550 kg' a 24 aylık oldukları dönemde ulaşmalıdır. Kısa dönem düve yetiştirme, uzun yıllar yapılan araştırmalar sonucu, ekonomik açıdan daha karlı bulunmuştur. Doğum sonrası canlı ağırlığı 540 - 560 kg olan düveler, doğum sonrası canlı ağırlığı 420 kg olan düvelerden ilk laktasyonda 800 lt daha fazla süt üretmiştir. Doğum sonrası canlı ağırlığın, süt üretimi üzerine etkisi, doğum yaşından daha önemlidir. Yine yetersiz beslenen düveler tavsiye edilen doğum ağırlığına geç ulaşacakları için, bu düvelerin 24. ayı geçen her bir ay için işletmeye 70 milyon lira beslenme masrafları olduğu unutulmamalıdır.

Belirlenen tarih ve ağırlık hedeflerine ulaşmak için gerekli olan günlük canlı ağırlık artışı

ortalama olarak 770 - 815 gr / gün olmalıdır. Bu hedeflere ancak iyi planlanmış bir düve yetiştirme programı ve iyi bir çiftlik idaresi ile ulaşılabilir.

Doğumun 24. ayda gerçekleşmesini istiyorsak, ilk tohumlamanın 14 - 15. aylarda yapılması gerekmektedir. Ancak 14. yada 15. aya gelmiş ve 350 kg canlı ağırlığa ulaşmış düveler tohumlanabilirler. Bu yüzden düve ras-

Sütten kesimden ilk tohumlamaya kadar olan dönemde, ilk tohumlama ağırlığı olan 350 kg canlı ağırlığa 14. ayda ulaşabilmek için, düvelerin günlük olarak ortalama 680 - 770 gr ağırlık artışı sağlamaları gerekmektedir.

Tohumlama ile doğum arası dönem

Süt işletmelerinin çoğunda en düşük öncelik, tohumlanmış ve gebe bırakılmış düvelere verilmekte, gelişme durumları nadiren değerlendirilmekte ya da hiç değerlendirilmemektedir. Halbuki gebeliği kesinleşmiş düvelerin, hedeflenen canlı ağırlıkta ilk laktasyona girmeleri için, günlük yeteri kadar canlı ağırlık artışı sağladıklarından emin olunması gerekmektedir. Bu da ancak sürekli bir gözlem ile mümkündür.

Yine bu dönemde aşırı yağlanacak biçimde beslenen düvelerde doğum ve doğum sonrasında sağlık problemleri görülebilir.

Düvelerin canlı ağırlık artışlarının gözlenmesi

Siyah beyaz düvelerin canlı ağırlık artışları ve iskelet gelişiminin bir göstergesi olan cidago yüksekliği, düvenin her yaş döneminde belirtilen değerlerde artmalıdır. Canlı ağırlığın ölçümü için, kantar yada göğüs çevresi ölçüm mezürleri kullanılabilir. Bu mezürler düvenin göğüs çevresinin ölçüsüne bağlı olarak düvenin canlı ağırlığının tahminine yaramaktadır. Yine cidago yüksekliğinin ölçümü için cetveller geliştirilmiştir. Yapılan ölçümler sonucu elde edilen, canlı ağırlık ve cidago yüksekliği ile düvenin yaşı tablo 2 deki değerler ile karşılaştırılmalı ve düvenin gelişme durumu hakkında bilgi sahibi olunmalıdır.

Yaşı itibarı ile canlı ağırlık hedeflerine ulaşmış bir düvenin cidago yüksekliği düşük ise, düvenin gereğinden fazla yağlandığını söyleyebiliriz. Bu durumun en temel sebebi düvelerin enerji bakımından zengin, proteince zengin rasyonlarla beslenmesidir. Yoğun mısır silajına dayalı beslenen, hatta serbest mısır silajı tüketen düveler bu kategoriye dahildir.

Yine yaşı itibarı ile olması gereken kiloda olmayan, cidago yüksekliği de normların altında olan düvelerin rasyonları gözden geçirilmeli ve düvelerin hedeflenen canlı ağırlık artışlarına bağlı olarak ihtiyaçları olan tüm besin maddelerini aldıklarından emin olunmalıdır.

Sonuç olarak

Düve yetiştirmedeki başarıyı süt işletmesinin gelecekteki karlılığı açısından çok önemlidir. Çünkü, süt işletmelerinde genellikle sağmal sürünün % 30'unu, ilkinde doğurmuş düveler oluşturur. Yani bu gruba dahil hayvanların, sürünün süt verimine katkıları göz ardı edilemeyecek kadar fazladır. Unutulmamalıdır ki; düve yetiştirme döneminde yakalanabilen hedefler, daha fazla süt, daha az düve yetiştirme yatırımı ve minimum tedavi masrafı olarak geri dönecektir.

yonları, düvelerin tohumlamadan önceki ve tohumlamadan sonraki farklı ihtiyaçları göz önünde bulundurularak hesaplanmalıdır.

Sütten kesimden ilk tohumlamaya kadar olan dönem

Düvelerin cinsel olgunluk yaşı ile canlı ağırlığı doğrudan ilişkilidir. Siyah beyaz alaca düvelerin cinsel olgunluk ağırlığı 250 - 290 kg civarındadır. Bu ağırlığa ulaşan düveler ergenlik gösterirler. Sonuç olarak bu dönemdeki besleme, düvenin cinsel olgunluk yaşını, buna bağlı olarak ilk tohumlama zamanını ve en nihayetinde düvenin doğuracağı tarihi doğrudan etkiler.

Çok az yada gereğinden fazla büyüme hızı, cinsel olgunluğa henüz ulaşmamış düvelerde pek çok problemi beraberinde getirir. Örneğin bu dönemde düşük büyüme hızı gösteren düveler, zamanında yeterli canlı ağırlığa ulaşamayacakları için, geç ergenleşip geç tohumlanır ve sağmal sürüye daha geç katılırlar. Tüm bu aksaklıkların da süt işletmesine bir maliyeti olacaktır.

Aşırı hızlı büyüme, bu yaşlardaki düvelerde henüz yeni gelişmekte olan meme dokusunda yağlanmaya neden olmaktadır. Ergenliğe ulaşmamış düvelerin günlük 900 gr dan fazla canlı ağırlık kazanmaları ya da bu artış teşvik edecek şekilde beslenmeleri, sözü geçen memedeki yağlanmaya bağlı olarak hayvanların süt üretimlerinin ömür boyu düşük olmasına sebep olacaktır.

Tablo 2. Düvelerin yaşlarına göre tavsiye edilen canlı ağırlık ve cidago yüksekliği değerleri verilmiştir.

Yaş (ay)	0	2	4	6	8	10	12	14	16	18	20	22	24
Canlı ağırlık (kg)	43	76	120	164	222	267	311	356	400	440	467	522	578
Cidago yüksekliği (cm)	74	86	99	112	117	122	127	130	132	135	137	140	142

Tablo 1. Bölgemizde kolayca bulunabilecek yem kaynakları ile her yaş grubundaki düvelere uygulanabilecek rasyonlar.

	3 - 6 Aylık dişi sığırlar		7 - 12 Aylık dişi sığırlar	
	Miktarlar doğal halde verilmiştir		Miktarlar doğal halde verilmiştir	
Kullanılan hammadde	1. Seçenek	2. Seçenek	1. Seçenek	2. Seçenek
Yonca	2 kg	1.25 kg	3.7 kg	2.5 kg
Mısır silajı	3 kg	3.6 kg	9 kg	9.5 kg
Mısır (tane)	1.2 kg	0.6 kg	0.6 kg	0.6 kg
Soya Fas. Küspesi	0.4 kg	0.75kg	0.3 kg	0.6 kg
Mineral katkı maddesi	25 gr	40 gr	36 gr	30 gr
TOPLAM	6.62 kg	6.2 kg	13.63 kg	13.23 kg

	13 - 19 Aylık düveler		19 - 22 Aylık düveler	
	Miktarlar doğal halde verilmiştir		Miktarlar doğal halde verilmiştir	
Kullanılan hammadde	1. Seçenek	2. Seçenek	1. Seçenek	2. Seçenek
Yonca	5.5 kg	4.5 kg	7 kg	5 kg
Mısır silajı	13.3 kg	12 kg	14 kg	15 kg
Mısır (tane)				
Soya Fas. Küspesi	0.15 kg	0.4 kg	0.1 kg	0.8 kg
Mineral katkı maddesi	60 gr	40 gr	60 gr	70 gr
TOPLAM	19. kg	17 kg	21 kg	20.9kg

Organik tarım ve organik sütçülük

Artan tüketici taleplerinin doğurduğu pazar büyümesi başta olmak üzere çevreyi daha fazla koruyabilme eğilimine ve sektöre bağlı olarak organik tarım ürünlerine olan talep artmaktadır.

Kısaca, sentetik kimyasallar kullanılmadan üretilen ve işlenen gıdaya organik gıda denilmektedir. Organik süt de aynı anlayışla değerlendirilir. Dünya'da 1920'lerde başlayan organik tarım uygulamaları, 1970'li yıllarda iyice gelişti. Türkiye'de ise 1980'li yıllarda ihracata yönelik olarak organik tarım uygulamaları başladı.

Ülkemizde halen %1'in altında bulunan organik ürün miktarının yaklaşık 10 yıl içerisinde %30'lara ulaşması beklenmektedir. Tarım ve Köyişleri Bakanlığı Tarımsal Araştırmalar Genel Müdürlüğü'nden Yapılan açıklamalara göre, Türkiye Tarım Araştırmaları Projeleri kapsamında, 2004-2008 uygulama yılları için öngörülen bir Türkiye Organik Tarım Araştırmaları projesi planlanmıştır. Bu projenin toplam bütçe ihtiyacı 4.1 trilyon TL olup 2004 yılı bütçe ihtiyacı 600 milyar TL'dir.

Projeye ihtiyaç vardır

Birbirine bağımlı gruplar olan toprak canlılığı, bitkiler, hayvanlar ve insanların sağlık ve verimliliğinin optimize edilmesi olan organik tarımın doğru bir şekilde yönlendirilmesi gerekliliği nedeni ile projeye ihtiyaç duyulmuştur.

Özellikle gelişmiş ülke pazarlarına, klasik yöntemle üretilen ürünlere göre daha yüksek fiyatla ihraç edilecek olan bu ürünlerin miktarı arttıkça, ekonomiye sağlanacak katkı şimdiden tahmin edilemeyecek kadar yüksek olabilecektir.

Bu yolda şimdilik önümüzde görülen en büyük engel güncel pazar realitesidir: Ekonomi bilimine göre, kısa dönemde en yüksek üretimi elde edip bunu tüketiciye en düşük fiyatta sunabilmek gereklidir.

11.07.2002 tarih ve 24812 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan "Organik Tarımın Esasları ve Uygulanmasına İlişkin Yönetmelik"e göre "Organik Tarım Metodunun Genel Kuralları" şöyle tanımlanmıştır:

1) Karayolları Genel Müdürlüğü ağındaki ana yollara, 1 Km. mesafedeki tarım arazilerinde organik bitkisel üretim yapılamaz.

2) Ağır sanayi tesisleri, reaktörler, hidrolik ve termik enerji santrallerine, maden işletmelerine, kentsel atıkların toplu olarak bırakıldıkları alanlara 3 Km. mesafedeki tarım arazilerinde organik tarım yapılamaz.

3) Burada bahsedilen hususlar dışında, çevre kirliliğinden şüphe duyulan alanlarda organik tarım yapıp yapılmayacağına, konu uzmanının raporu istenerek kontrol ve/veya sertifikasyon kuruluşu tarafından karar verilir.

b) Organik tarım, sözleşmeli tarım esasına dayanır. Sözleşme; Bakanlığın, 1/8/1998 tarihli ve 23420 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan, Sözleşmeli Tarımsal Ürün Yetiştiriciliği ile İlgili Usul ve Esaslar Hakkındaki Tebliğ hükümlerine göre sözleşmeli müteşebbise yaptırılır.

c) Organik tarım, bu maddenin (b) bendindeki hüküm çerçevesinde bir kontrol ve/veya sertifikasyon kuruluşunun denetiminde yapılır.

Bakanlık yetki verdi

Bakanlık, faaliyetlerin daha hızlı yürütülebilmesi için, bu konuda faaliyet göstermek isteyen çiftçilerin ve kuruluşların sertifikasyon işlemlerini yürütmeleri bakımından birtakım özel sektör kuruluşlarına sertifikasyon yetkisi vermiştir.

Organik hayvancılıkta da Bakanlığın ilgili yönetmeliğinde tanımlandığı gibi, bu amaçla yetiştirmeye alınacak hayvanların, bunlar için kullanılacak yem maddelerinin, hayvan sağlığına yönelik uygulamaların ve kullanılacak ilaçların, hayvan bakımı ve barınakların, hayvanların nakliyesi ve kesim işlemlerinin ve çiftlikte kullanılacak gübrenin belirli özelliklerde olması gerekmektedir.

Bütün bunların yanısıra halen konu ile ilgili yapılması gereken çalışmalar vardır. Entansif süt ineği çiftçiliğinden organik

geçişin araştırılması gerekmektedir. Sistemin toprak, bitki ve hayvan bileşenleri ile farklı yönetim uygulamalarında bunlar arasındaki etkileşimin ortaya çıkarılması gerekmektedir. Organik sütçülükle entansif sütçülük arasındaki sürdürülebilirlik üzerinde de çalışılmalıdır. Ayrıca acilen organik tarımda kullanılmaya uygun olan veteriner ilaçlar ve tarım ilaçları geliştirilip ruhsatlandırılmalı ve sayıca artırılmalıdır.

Organik süt'e talep artıyor

Artan tüketici taleplerinin doğurduğu

pazar büyümesi başta olmak üzere çevreyi daha fazla koruyabilme eğilimine ve sektörel yönelimlere bağlı olarak organik tarım ürünlerine ve organik süte olan talep her geçen gün artmaktadır. Organik sütçülüğün daha hızlı geliştirilmesi için organik süt çiftliklerinin finansal performanslarının değerlendirilmesi, çiftçilik endüstrisinin organik çiftlik uygulamalarının yollarına erişebilmesini mümkün kılmak için araştırma sonuçlarının yaygınlaştırılması gerekmektedir.

Pınar'dan süt üreticilerine iftar yemeği

Pınar Süt yöneticileri Ege Bölgesi'nde sütlerini topladığı üreticiler, çiftlik sahipleri ve kooperatif başkanları Tire'de geleneksel iftar yemeğinde buluştu. Yemeğe Pınar Süt Genel Müdürü Ergun Akyol ve Pınar Süt yöneticileri katıldı. Yemekte yaptığı konuşmada üreticilerin Ramazan

Bayramı'nı da kutlayan Pınar Süt Genel Müdürü Ergun Akyol, 'Pınar Süt 28 yıldır sizlerle bugünlere geldi. Bundan sonra da sizlerle birlikte daha da büyüyeceğiz. Pınar Süt varolduğukça sizlerle birlikte gelenekselleşen bu iftar yemeklerine devam edeceğiz.' dedi.

Etciler A.Ş. Pınar'la büyüyor

Pınar Et'in 1985 yılından beri üreticisi olan Ferzent Bulum, 1950'li yıllarda 100 sığır baktığını, bugün ise 2000 sığırlık açık sistem sığır besiciliği yaptığını belirtti

Besiciliğe ne zaman başladınız ?

Büyükbaş sığır besiciliği bizim aile mesleğimizdir. Ben, üçüncü nesil olarak bu işi yürütüyorum.

İşe başladığınız zamanki hayvancılık ortamıyla, bugünü karşılaştırmısınız ?

Babamla beraber bu işe başladığımızda hatırladığım kadarıyla 1950 li yıllarda bağlı sistem ile 100 sığır bakıyorduk. Bu gün 2000 sığırlık açık sistem sığır besiciliği yapıyoruz. Besiciliğin en parlak dönemi 1974-1975 yılları olmuştur. Pınar Et ile çalışmaya 1985 yılında başladık ve halen devam ediyoruz. Besilik hayvanlarımızı Kars-Ardahan-Erzurum, bazen az da olsa Ege Bölgesi'nden temin ediyoruz.

Yem tedarikini nasıl yapıyorsunuz ?

Biz mısır silajına dayalı besi yapıyoruz. Şu an 8 bin ton kapasiteli silaj tünellerimiz var. Tedarikte teşvik uyguluyoruz. Çiftçiye tohumluk veya avans veriyoruz, mısırı tarlada kontrol ediyoruz. Ayrıca Arpa-Yonca-Buğday gibi yemleri tarladan yıllık olarak alıyoruz. Makarna fabrikalarının yan ürünlerini ve kepeği, Tariş'in Pamuk küspesini temin ediyoruz.

Hayvan yetiştiriciliğinde yaşadığınız en önemli sorunlar nelerdir ?

En büyük sorunumuz hastalıklar, ikinci sıradada pazarlama geliyor.

Pınar Et'in "Sertifikalı Besi" uygulaması size ne gibi avantajlar getirdi ?

Pınar Et sözleşmeli Sertifikalı Besi proje-

Ferzent Bulum son yıllarda verilen teşviklerin yetersiz olduğunu söyledi.

si ile hayvanlarımızı pazarlamada alım garantisi vermekte hayvan hastalıkları ile mücadelede yol göstermekte ve danışmanlık yapmaktadır. Bu tür uygulamaların AB'ye uyum aşamasında Bakanlıkça da yurdumu-

zun her bölgesinde yapılmasını umut ediyoruz.

Pınar Et'ten beklentileriniz nelerdir ?

Biz besicilikte olduğu kadar et toptancı-

lığında da İzmir için ekoldük; Fakat bizim ufkumuzun ötesindeki et sanayiciliğini Pınar Et olarak gerçekleştirdiniz. Bu hayvancılık sektörünün duayeni Sayın Selçuk Yaşar'ın Türkiye'de gerçekleştirdiği bir çok ilklerden biriydi. Uzun mücadele ve Selçuk Yaşar'ın büyük katkıları ile tesisimiz Türkiye'nin hatta Avrupa'nın yüzakı bir et fabrikası konumuna gelmiştir. Ben Ferzent Bulum olarak bu fabrikayı kendim yapmış kadar gururluyum. Beklentim Pınar Et'in daha da büyümesi ve bölgemizde hayvancılığı bugüne kadar olduğu gibi bundan sonra da desteklemesidir.

Size göre Ege Bölgesi hayvancılığında son yıllardaki gelişmeler neler ?

Şu an Ege Bölgesi hayvancılığı özellikle süte dayalı olarak her gün daha çok kalkınmakta ve büyük gelişmeler göstermektedir. Bunda yem, bitki üretiminin artması ve büyük firmaların bu sektöre girmesi etkilidir.

Hayvancılığa verilen teşvikler yeterli mi ?

Ben Türkiye'de son yıllarda hayvancılığa yeterli teşvik verildiği kanısında değilim. Teşvikler ise üretimi ve sektörü şaha kaldırmaktan uzaktır. Çiftçiye uygun şartlarda kredi verecek bir organizasyon yoktur.

Ülkemizde besiciliğin geleceğini nasıl görüyorsunuz ?

Besiciliğin gelişimi için mutlaka ve sürekli olarak teşvik edilmesi, ırk ıslahına özel önem verilmeli etçi sığır ırkları ile et-te üretim ve verim artışı sağlanmalıdır.

Gürel Çiftliği hedef büyüttü

80 adet sağmal Holstein ırkı inek ile günlük olarak 1500 litre süt üretimi yapan Gürel Çiftliği'nin sahibi Bülent Gürel, süt miktarlarını daha da arttırmak için inek sayısını 200'e çıkarmak istediklerini söyledi

Süt üreticiliğine yeni başlamış sayılabilecek olan Gürel Çiftliği ile kısa zamanda yakalamış olduğu başarı ve çiftliğin durumu üzerine bir söyleşi yaptık. Bülent Gürel'e göre hayvancılıkta başarının sırrı dikkatli gözlem ve sıkı disipline bağlı. Yeni yatımı olan süt hayvancılığı işini bir de Bülent Gürel'in kendi ağzından dinleyelim.

Süt hayvancılığına ne zaman başladınız ?

Tam olarak tarih vermek gerekirse Eylül 2002 diyebiliriz.

Yeni ve modern tesislere sahipsiniz. İşe başlarken bu konuda danıştığınız yerler oldu mu ?

Burayı inşa etmeye başlamadan önce birçok tesis gezdik, çok sayıda deneyimli kişi ve kurum ile görüştük. Mümkün olduğu kadar fazla örneği gözlemleyerek en iyiyi bulmaya çalıştık. Tabii bizzat işin içine girdikten sonra da yapılabilecek olanları daha net gördük.

Yıllardır çok farklı bir alanda, yapı sektöründe, sanayii işletmecisi olarak faaliyet gösterdiğinizi biliyoruz. Süt hayvancılığına başlamaya nasıl karar verdiniz ?

Zaten hayvancılığa yabancı değiliz. 1994 yılından beri Pınar Et ile sözleşmeli olarak besi hayvancılığı yapıyoruz. Hem ülke ekonomisine katkıda bulunacağımıza hem de bu işi temiz, titiz yapabileceğimize inanarak başlangıç yaptık. Ülkemizde şimdiden, Avrupa normla-

Gürel Çiftliği sahibi Bülent Gürel inek sayısını 200'e çıkarmayı hedefliyor.

rında süt üretimi yapacak tesislere ihtiyaç var ve biz de bunlar arasında yer almak istedik. Bütün bunların yanısıra, süt sığmı işletmemiz, besi tesisimize de kaliteli buzağı sağlayacak.

Şu anda hayvan sayınız ve süt üretim miktarınız nedir ?

Biz bu işe 25 hayvanla başladık. Şu anda 80

adet sağmal Holstein ırkı ineğimiz var ve bunların hepsi de birinci laktasyonda. Süt üretimimiz günlük olarak 1500 litre civarında ve bu miktarın tamamını Pınar Süt'e veriyoruz. Süt miktarımız daha da artacak. Kısa bir süre sonra çiftliğimizin tam kapasitesi olan 200 adet sağmal inek sayısına erişmeyi planlıyoruz.

Çiftliğimizdeki hayvanların tamamı pedigrili ve doğan buzağılar da dahil olmak üzere hepsinin bireysel kayıtları tutuluyor. Hayvanlarımızın hepsinde elektronik kolye var ve 24 saat boyunca otomatik olarak izleniyor.

Son teknoloji sağım sistemi ve süt soğutma tankı kullanıyoruz. Sağımdan sonra bütün sistem otomatik olarak kendini temizleyebiliyor. Bizim için hijyen çok önemli. Sağımdan önce özel meme temizlik ürünleri kullanıyoruz. Memeleri kuruttuktan sonra sağıyoruz ve sağım sonrası da özel dezenfektanlarla memeleri dezenfekte ediyoruz.

Peki ya kârlılık? Sizce bu kadar yatırım size geri dönebilir mi ?

Tabii ki dönebilir. Biz herşeyden önce sanayiciyiz ve bu işletmeye de bir fabrikaya yaklaştığımız anlayışla yaklaştık. Başlamadan önce geniş kapsamlı araştırmalar ve fizibilite çalışmaları yaptık. Kâr edebileceğimizi gördüğümüz için de bu işe girdik. Tesisimiz kendini belirli bir sürede amorte edecek ve bu süreci biz şu anda standartların üstünde bir hızla yaşıyoruz. Şu andaki bütün verilerimiz, yatırımlarımızı çok makul bir sürede geri alacağımızı gösteriyor.

Ülkemizde süt üreticiliği standartlarının yükselmesi ve bizimki gibi tesislerin sayısının hızla artması, sektörel karlılığı da beraberinde getirecek. Kaliteli süt üreten daima daha çok kazanacak.

Süt sığırı besiciliğinde verimlilik

Yenilenen süt sığırı sürüsünde her yıl üretilen toplam hiç doğurmamış ve ilkine buzağılayan düve sayısı, bir süt sığırı çiftliğinin karlılığını önemli bir şekilde etkiler

Düve yetiştirmek finansal bir yatırımdır. Yenilenen süt sığırı sürüsünde her yıl üretilen toplam hiç doğurmamış ve ilkine buzağılayan düve sayısı, bir süt sığırı çiftliğinin karlılığını önemli bir şekilde etkiler.

Bu yazıda, yıllık olarak, yenilenen sürüye katılan ve sürüden ayrılan düveler arasındaki dengeyi etkileyen faktörler basit olarak ele alınmıştır. Sürüde doğan düve sayısı şu faktörlere bağlıdır:

* Buzağılama oranı (inek sayısı ve buzağılama oranı)

* Cinsiyet oranı

Sürüyü terk eden düve sayısı ise şunlara bağlıdır:

* Buzağı ölüm oranı

* Düve kesim oranı (tercihen ya da mecburi)

* İlk buzağılamada yaşı

Yetiştirilen (elde bulunan) ilkine buzağılayan düve sayısı ile ihtiyaç duyulan ilkine buzağılayan düve sayısı iki ayrı kavramdır. İlkine buzağılayan düve ihtiyacını (fakat sağlanabilirliğini değil) şu üç faktör etkiler:

* İnek kesim oranı

* İsteyerek düve satımı (damızlık hayvan

dan 18 aya çıkması, 100 ineklik bir sürüde, her yıl ilk doğumunu yapan düve sayısını 43'den 29'a düşürür.

Şekil 2'nin grafiksel kısmında gösterilen rakamlar yüzde (%) olarak da yorumlanabilir. Örneğin, buzağılama aralığı 18 ay olan 100 ineklik bir sürü her yıl 29 adet ilkine buzağılayan düve üretiyorsa, aynı buzağılama aralığına

* Her yıl elde edilebilecek ilk buzağısını doğuran düve sayısı daha az olarak gerçekleşir

Uzun buzağılama aralıkları ve yüksek ölüm oranları sürüdeki toplam düve sayısını azaltır, fakat ilk buzağılama yaşının gecikmesinin ters etkisi vardır. Gecikmiş bir buzağılamanın anlamı, düvelerin, yenilenme sürüsünde daha uzun bir süre boyunca kalmasıdır. Örneğin, 36 aylık yaştaki olan ve ilk doğumunu yapan bir düve, yenilenme sürüsünü terketmeden önce, 24 aylıkken ilk yavrusunu veren bir düveye göre fazladan bir 12 ay ya da %50 daha fazla zaman harcar. Bunun sonucunda da 100 ineklik bir sürüdeki toplam düve sayısı 83'den 120'ye kadar değişebilir, fakat her yıl ilk buzağısını doğuran düve sayısı 42'den 28'e geriler.

Her yıl sağlanabilen ilkine buzağılayan düve (% veya 100 ineklik bir sürü için)

Tablo 2. 100 İneklik bir sürüde her yıl fazladan sağlanabilen ilk doğumunu yapan düve sayıları üzerine buzağılama aralığının, buzağı ölüm ve mecburi kesim oranının ve ilk buzağılama yaşının ortalama etkisi

Faktör	Aralık	Aralık dahilinde değişim birimi	Fazladan ilkine buzağılayan düveler
Buzağılama aralığı	12 - 18 ay	eksi 1 ay	+ 2'den 3'e
Buzağı ölümü+mecburi kesim	% 0 - 24	% 0 - 24	eksi %10 + 3'den 5'e
İlk buzağılama yaşı	24 - 36 ay	eksi 1 ay	+ 1'den 2'ye

de de şu sebeplere bağlı mecburi kesimler olabilir:

* Şiddetli parazit istilaları (otlama)

* İlk doğumda şiddetli güçlük

Özellikle sürünün genetik potansiyelinin ilerletilmesi için suni tohumlamanın kullanıldığı durumlarda, ölen ya da mecburen kesilen her buzağı, kaybedilen bir şanstır. Şekil 2B'de gösterilen kabullar ışığında, ölüm oranının 0'dan %24'e çıkması, 100 ineklik bir sürüde her yıl elde edilebilecek ilk doğumunu yapmış düve sayısını %44'den %34'e indirir.

İlk buzağılama yaşı

İlk buzağılama yaşı 24 ayın ötesine geçerse, şu nedenlerden dolayı düve yetiştirme maliyeti artar:

* Sürüde ilave sayıda düve bulunur

* İlave besleme maliyetleri ortaya çıkar

A) Buzağılama aralığının etkisi (buzağı ölümü ve ilk buzağılama yaşı=25 ayda, %10 kesim oranı dahil).

Her yıl sağlanabilen ilkine buzağılayan düve (% veya 100 ineklik bir sürü için)

B) Buzağı ölümünün etkisi, kesim oranı dahil (buzağılama aralığı=13 ay, ilk buzağılama yaşı=25 ay)

Özet olarak:

Tablo 2, buzağılama aralığındaki değişime, buzağı ölüm ve mecburi kesim oranına ve ilk buzağılamadaki yaşa bağlı olarak her yıl, ilk buzağısını doğuran düve sayısındaki beklenen artışı gösterir. Tablo 3, buzağılama aralığının ve ilk buzağılamadaki yaşın bir fonksiyonu olarak, 100 ineklik bir sürüde her yıl sağlanabilen düve ve ilk doğumunu yapan düve sayısını gösterir.

Tablo 3. 100 ineklik bir sürüde, %50 cinsiyet oranı ve %10 ölüm oranı varolduğu kabulü ile sağlanabilecek ikame düve sayısı¹

İlk buzağılama yaşı (ay)													
BA ²	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36
Herhangi bir anda ikame sürüdeki düve sayısı													
12.0	90	94	98	101	105	109	113	116	120	124	128	131	135
13.0	83	87	90	93	97	100	104	107	111	114	118	121	125
14.0	77	80	84	87	90	93	96	100	103	106	109	113	116
15.0	72	75	78	81	84	87	90	93	96	99	102	105	108
16.0	68	70	73	76	79	82	84	87	90	93	96	98	101
17.0	64	66	69	71	74	77	79	82	85	87	90	93	95
18.0	60	63	65	68	70	73	75	78	80	83	85	88	90
Her yıl, ikame olarak kullanılması mümkün olan ilk doğumunu yapan düveler (Sürü büyüklüğünü koruyabilmek için mümkün olan en büyük inek kesim oranı)													
12.0	45	43	42	40	39	37	36	35	34	33	32	31	30
13.0	42	40	38	37	36	34	33	32	31	30	29	28	28
14.0	39	37	36	34	33	32	31	30	29	28	27	26	26
15.0	36	35	33	32	31	30	29	28	27	26	25	25	24
16.0	34	32	31	30	29	28	27	26	25	25	24	23	23
17.0	32	30	29	28	27	26	25	25	24	23	22	22	21
18.0	30	29	28	27	26	25	24	23	23	22	21	21	20

¹ %10'dan farklı bir ölüm oranında mümkün olan düve sayısını bulmak için, tabloda bulunan sayıyı 1.111 ile çarpın ve çıkan sonucu da (1-ölüm oranı) parantezinin sonucu ile çarpın. Örnek olarak, 14 ay buzağılama aralığı, 29 aylık ilk buzağılama yaşı ve %5 ölüm oranı bulunması durumunda sağlanabilecek düve sayısı: $32 \times 1.111 \times (1-0.05) = 33.77$ veya 34'dür.

² BA=Buzağılama aralığı (ay)

Tablo 1. 100 Başlık bir süt ineği sürüsünde sağlanabilen ikame düve sayısının hesaplanması

Faktör	Örnek	Formül	Hesaplama	
A) Yenilenen bir süt ineği sürüsündeki toplam düve sayısı				
Süre1		2 yıl	2	2
Sürü büyüklüğü	100	x İnek sayısı	x 100	x 100
Buzağılama aralığı	13 ay	x 12/ buzağılama aralığı2	x 12/13	x 0,923
Cinsiyet oranı	%50	x düve sayısı / doğan düve sayısı	x 0,5	x 0,5
Buzağı ölüm oranı	%10	x (1-(%buzağı ölüm oranı) / 100)	x (1-0,10)	x 0,9
İlk doğumdaki yaş	25 ay	x ilk buzağılamadaki yaş2 / 24	x 25 / 24	x 1,042
				= 87
B) Her yıl ikame için sağlanabilecek ilk buzağısını doğuran düve sayısı				
Süre1		1 yıl	1	1
Sürü büyüklüğü	100	x İnek sayısı	x 100	x 100
Buzağılama aralığı		x 12/ buzağılama aralığı2	x 12/13	x 0,923
Cinsiyet oranı		x düve sayısı / doğan düve sayısı	x 0,5	x 0,5
Buzağı ölüm oranı		x (1-(%buzağı ölüm oranı) / 100)	x (1-0,10)	x 0,9
İlk doğumdaki yaş		x 24 / ilk buzağılamadaki yaş2	x 24/25	x 0,96
				= 40

1 "Herhangi bir anda" sürüdeki toplam düve sayısını hesaplamada kullanılan zaman periyodu iki yıldır (24 ay) ve her yıl ilkine buzağılayan düve sayısını hesaplamada kullanılan periyot ise bir yıldır.

2 Ay olarak belirtilmelidir.

olarak düve satımı)

* İnek sürüsünün büyüme oranı

Kapalı (dışarıdan hiç inek ya da düve alınmayan) bir sürüde, eğer sürü büyüklüğü sabit kalacaksa, her yıl üretilen ilkine buzağılayan düve sayısı, azami inek kesim oranını belirler. Üretilen ilk doğumunu yapan düve sayısı, hedeflenen inek kesim oranını aşarsa, bu fazla miktar, sürünün genişletilmesi için kullanılabilir ya da satılabilir.Tablo 1, yenilenen sürüde her yıl olması gereken düve sayısının (Tablo 1A) ve ilk buzağısını doğuran düve sayısının (tablo 1B) nasıl tahmin edileceğini gösterir.

Buzağılama oranı

Sürüye sağlanacak düve sayısı, ilk olarak buzağılama oranına bağlıdır ve bu şöyle hesaplanır:

İnek sayısı x (12 / Buzağılama aralığı)

Bu faktör, buzağılama aralığı 12 aydan farklılaştığında, beklenen buzağı sayısındaki değişimleri ölçer.

Buzağılama aralığı arttıkça, her yıl doğması beklenen düve sayısı azalır. Şekil 2A'da belirtilen kabullere göre, buzağılama aralığının 12 ay-

sahip 75 ineklik bir sürü: $29 \times 75 / 100 = 22$ adet ilk doğumunu yapan düve üretecektir.

Cinsiyet oranı

Yenidoğanların cinsiyet oranı sürüdeki düve sayısını etkiler ve şöyle hesaplanır:

Düve sayısı / Doğan buzağı sayısı

Birçok sürü düve ya da erkek hayvan sayısı artışı ile karşılaşır, fakat yıllara göre, oransal olarak %51 düve ve %49 erkek hayvan olmalıdır.

Buzağı ölümü ve mecburi düve kesimi sürüde doğan düveler için de geçerlidir, fakat hastalık veya fiziksel yaralanma nedeni ile ilk buzağılamadan önce "görünmezdir". Böylece ölüm oranı, ölen ve beklenmedik sebeplerden dolayı kesilen buzağıları da kapsar. İsteyerek ve mecburi kesim (fazla düvelerin damızlık olarak satılmaları) oranları arasındaki ayrım önemlidir. Çünkü bunların sürü ilerlemesi ve karlılığı üzerine karışık etkileri vardır.

Tipik olarak, yenidoğanlar, daha yaşlı düvelere göre daha yüksek hastalık ve ölüm riski taşımaktadır. Düveler gelişip büyüdükçe ölüme bağlı kayıplar azalır. Yine de daha yaşlı düveler-

Yemleme ve yemlik yönetimi hakkında ipuçları

Yemlik yönetimi; yem seçimi, taşınması, tüketimi ve dağıtım programının kontrolünün tüm aşamalarını kapsar. Başka bir deyişle, tüketilen yem miktarına karşılık sunulan yem miktarı olarak da kabul edilebilir.

Yemlik yönetimi; yem seçimi, taşınması (ve verilmesi), tüketimi ve dağıtım programının kontrolünün tüm aşamalarını kapsar. Başka bir deyişle, tüketilen yem miktarına karşılık sunulan yem miktarı olarak da kabul edilebilir. Amaç, en uygun kuru madde (KM) alımına erişmek için taze, lezzetli ve dengeli rasyonları sağlamaktır.

1. Yemlikteki yemi yönetmek:

Serbest (ad lib) uygulanan beslemenin başarısının değerlendirilmesinin bir yolu da 24 saatlik periyottan sonra, verilen toplam yem miktarının %10'unun artmış olmasını gözlemektir. Sahada bu ilke, %2-4 artan olarak da uygulanabilir. Çiftçiler, yemliklerde artan yem olup olmadığını belirlemek için bunu haftada bir ölçmelidirler. Yemlikteki parçacıkların boyu değerlendirilmelidir. Özellikle, balya otları da parçala-yabilen mikserlerde yemin 5 dakikadan fazla karıştırılması, kaba yem uzunluğunu kısaltabilir.

2. Yemlik tasarımı:

Bütün ineklerin taze yeme erişebilmesi için inek başına 60-70 cm. yemlik uzunluğu gerekmektedir. Yem yeme esnasında inekler gözlenmelidir. Meme başlarındaki büzücü kasların kapanması, sağundan sonra yaklaşık 30 dakika sürmektedir. Bu süre boyunca hayvanların ayakta kalmalarını sağlamak, mastitisle mücadele bakımından da oldukça iyi bir uygulamadır.

3. Kuru Madde (KM) alımı:

KM alımını ölçmek, yemlik yönetiminin en kritik bakış açısıdır. KM alımının, ilk laktasyondaki ineklerin ve yeni doğum yapmış olan ineklerin yüzdesine göre ayarlanması gerekmektedir. Yeni doğum yapmış olan ineklerin, en yüksek KM tüketim seviyesine ulaşmaya kadar en az 2-3 ay takviye edilmesi gerekmektedir. Özellikle de doğum yapan düvelerin ayrı, özel bir grupta tutulmalarında da yarar vardır. Böylece ergin ineklerle aralarında meydana gelen olumsuz rekabetten de etkilenmemiş olurlar ve KM tüketimleri bir miktar artabilir. İlk kez doğum yapan inekler yüksek verimliler için hazırlanmış olan rasyonla beslenebilir veya ortalama rasyonun % 30 fazlası hesaplanarak verilebilir. Eğer inekler hedeflenen KM alım seviyesinden daha az tüketiyorlarsa neden yemedikleri araştırılmalıdır.

4. Beslenme davranışı:

Eski yem (yemlikte kalan yem) en az günde bir kez uzaklaştırılmalı, inekler aynı

zamanda yem yemeye eğilimli olduğundan, inek başına yeterli yemlik alanı olmalı ve yemliklerde daima yem bulunmalıdır.

5. Belirleyici etkenler:

Beslenme rasyonları hazırlanırken, hedeflenen süt üretimi önemli bir nokta haline gelir. Bu, halihazırdaki grubun ortalama verimine göre ayarlanır. Bu kavram, varolan süt verimi seviyesini dengelemek için gereken içeriği sağlayacak rasyon besin maddeleri miktarını sağlamak olarak da

kaba yem ve çiftçinin kendi yetiştirdiği dane-ler yeterli olabilir.

Eğer KM, inek başına 0.5-1 kg. değişirse kaba yem seviyesinin ayarlanması gerekir (örneğin 18 kg. lık ot silajı, % 5 daha nemli hale gelirse bu ot silajı KM'sinin yaklaşık 1 kg.'ına eşittir).

7. Yem dayanıklılığı:

Yemlikteki yem, yenisi gelmeden önce 6-20 saat kalabilir. Yem, bu süre zarfında taze kalmalı ve dayanabilmelidir. pH'sı düşük

9. İnekleri gruplamak:

İneklerin yüksek verimlilerden düşük verimliler grubuna geçirilmesi ile 1 gün içinde süt üretiminde 1 kg. düşüş olduğu belirtilmektedir. Rasyonun besin maddeleri içeriğindeki değişiklikler (öğün uzunluğu ve adedi) ve inekler arası etkileşimdeki artışların hepsi de süt düşüşüne katkıda bulunur. Bütün düveleri, özel, belirli bir düve grubuna koymak, süt verimini ve KM alımını (bir günde daha fazla öğün ve toplam yeme süresi) artırabilir. Büyük sürüler, laktasyondaki günler arttıkça, rasyonun besleyici madde yoğunluğunu değiştirerek her ay yeni gruplar oluşturabilirler. Sütteki düşüşleri önlemek için kullanılabilecek yeniden gruplama stratejileri, inek etkileşimlerini sınırlamak için inekleri daha sık değiştirmek, rasyon değişikliklerini 6.5-9 kg. olan gruplarla sınırlamak, (1 ya da 2 yeline) inekleri gruplar halinde değiştirmek ve inekleri yeterli yemlik genişliği eşliğinde ve yemleme zamanlarında değiştirmeyi kapsamaktadır.

10. Yem farklılığı:

Yem partileri arasındaki farklılığı en aza indirmek için ölçümlerin iyileştirilmesi, besleyici öge yoğunluğuna (test ederek) ve yüksek besleyici madde içeren unsurların miktarına (örneğin protein kaynağı olarak soya küspesi) odaklanmalıdır.

İdeal süt verimini elde edebilmek, ancak bir çok faktörün aynı anda bir araya gelmesi ile mümkün olabilmektedir. Yemleme ve yemlik idaresi bu etkenlerden en önemlileridir. Burada kısa maddeler halinde açıklanmaya çalışan prensipler ise, hassas ayarlanması gereken bu dengenin sadece günlük hatırlatıcıları olabilecek ana hatlarından ibarettir.

Bu, pratik olarak şöyle hesaplanabilir:

		Grubun ortalama süt verimi (Yaklaşık)	Hazırlanacak Toplam Karışım Rasyon (Yaklaşık)	
Tek grup sistemi	%30 çarpan	27 kg.	x 1.3 =	35 kg.
İki grup sistemi	%20 çarpan	31 kg.	x 1.2 =	38 kg.
		22 kg.	x 1.2 =	26 kg.
Üç grup sistemi	%10 çarpan	36 kg.	x 1.1 =	40 kg.
		27 kg.	x 1.1 =	30 kg.
		18 kg.	x 1.1 =	20 kg.

açıklanabilir. Gruplara göre besleme yapılan süt çiftliklerinde, bu etkene yönelik ayarlama yapılmalıdır.

Örneğin tek grup olması durumunda, grubun ortalama süt verimi 27 kg. (%4 yağlı süte göre) ise, bu grup için hazırlanacak Toplam Karışım Rasyonun (TKR), ortalamanın %30 fazlasına yani 35 kg. (%4 yağlı süte göre) süt verimine göre ayarlanması gerekmektedir.

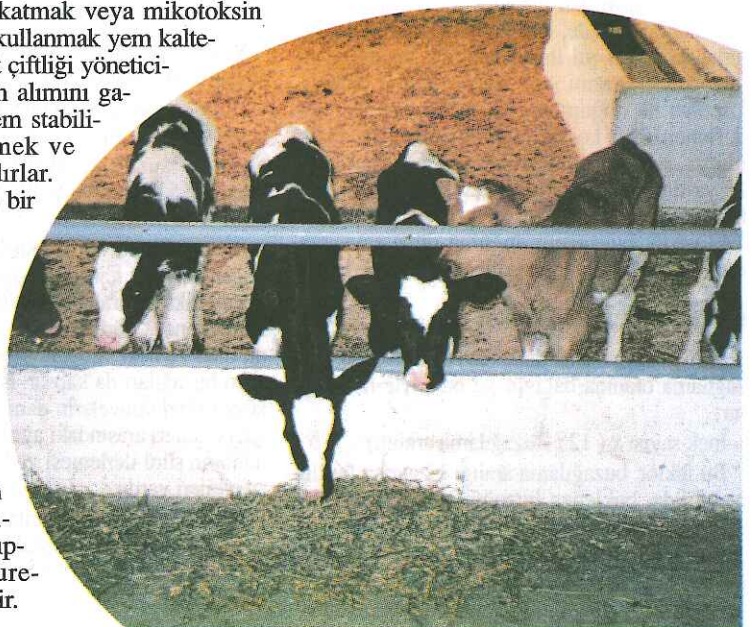
6. Rasyonları formüle etmek:

Bir rasyon, belirlenmiş bir KM alımına ve yemlerin nem içeriğine dayanmalıdır. KM alımı inek başına 1 kg. veya rasyon parti büyüklüğünün %4'ü kadar değiştirilmesinde rasyon yeniden hesaplanmalıdır. Eğer KM, tahmin edilenden veya ölçülden düşükse, rasyon daha yoğunlaştırılmış olmalıdır. Eğer KM alımı daha yüksekse, beslemecinin, gerekli besin maddelerini sunabilmek için daha geniş alanı olur, bu da yem maliyetlerini düşürür (daha fazla

yemler (4,5'in altındaki) diğer yemlerle karıştığı zaman yem kalitesini sürdürebilirler. Küf inhibitörleri katmak veya mikotoksin bağlayıcı ajanları kullanmak yem kalitesini artırabilir. Süt çiftliği yöneticileri, optimum yem alımını garantilemek için yem stabilitesini gözlemlemek ve ölçmek zorundadırlar. Daha sık besleme bir avantaj olabilir.

8. Kayıt defteri:

Süt çiftliklerinde basit bir yem kayıt formu kullanılabilir. Yemlik idaresi ve formülasyon yetenekleri, günlük beslenme kalıplarını izlemek suretiyle iyileştirilebilir.

Pınar Kido Çocuk Tiyatrosu perdelerini açtı

Sanata olan desteğini 16 yıldan bu yana sürdüren Pınar Kido Çocuk Tiyatrosu, her yıl olduğu gibi yeni sezona yeni oyunlarla girdi.

Pınar Kido Çocuk Tiyatrosu, 2003-2004 sezonunu yeni oyunlarla açtı. İstanbul'da "Dost Olalım", İzmir'de ise "Küçük Kız ve Yıldız" adlı oyunlarla perdelerini aralayan Pınar Kido Çocuk Tiyatrosu, enerjisi ve neşesiyle minik tiyatro severleri bekliyor.

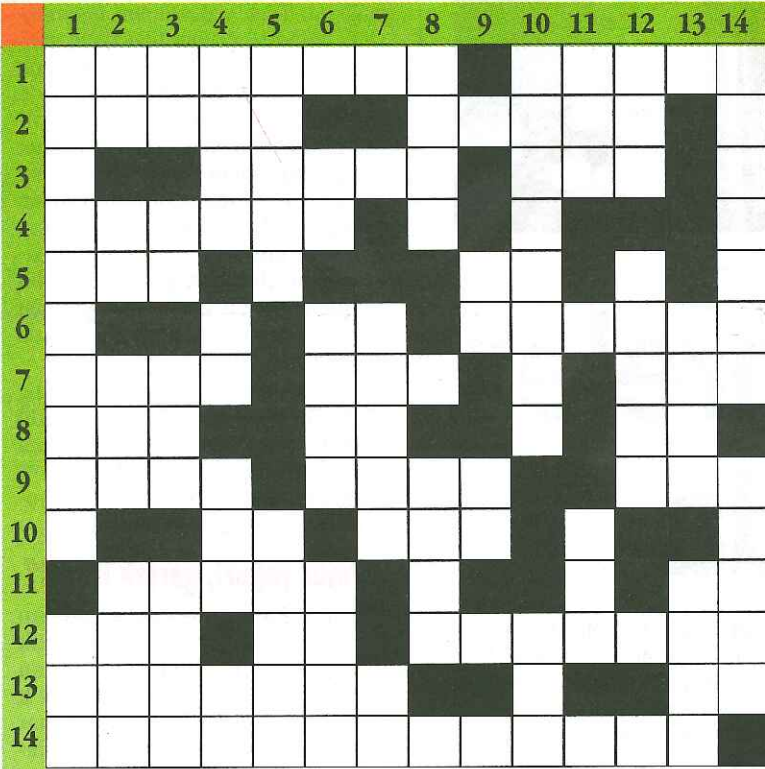
Sanata olan desteğini 16 yıldan bu yana sürdüren Pınar Kido Çocuk Tiyatrosu, her yıl olduğu gibi bu yıl da yeni sezona yeni oyunlarla giriyor. Çocukları eğitmeyi ve eğlendirmeyi amaç edinen Pınar Kido Çocuk Tiyatrosu, 2003-2004 sezonunda İstanbul'da "Dost Olalım", İzmir'de ise "Küçük Kız ve Yıldız" adlı oyunları sergileyecek.

İstanbul Beşiktaş Belediyesi Akatlar Kültür Merkezi'nde sergilenen "Dost Olalım" adlı yeni oyun her Cumartesi-Pazar 10:30-12:30 saatleri arasında sahnelenmektedir. Özer Tunca tarafından yazılan ve yönetilen oyun, otobüs durağında bekleyen üç adamın öyküsünü anlatıyor. "Dost Olalım" adlı oyun,

şehirde sadece bir tek otobüsün çalıştığı bir gün otobüs beklerken mecburen iletişim kurmak zorunda kalan üç kafadarın iletişimsizliğini sahneye yansıtıyor.

İzmir'de ise Çiğli Kipa Alışveriş Merkezi'nin Kültür Salonu'nda yeni sezona 'merhaba' diyen Pınar Kido Çocuk Tiyatrosu, "Küçük Kız ve Yıldız" adlı oyunu sergiliyor. Mickey Kenny'in kaleme aldığı ve Barış Erdenk'in yönettiği oyun, annesi ile birlikte yaşayan Cynth'in günün birinde kendi yıldızını bulmak için yola çıkmaya karar vermesini ve yaşadığı maceraları anlatıyor. "Küçük Kız ve Yıldız", İzmirli küçük sanat severlerle her Cumartesi - Pazar saat 12.00-13.00 arasında bir araya gelecek.

İstanbul ve İzmir'de 1987 yılından beri faaliyet gösteren Pınar Kido Çocuk Tiyatrosu, her yıl olduğu gibi bu yıl sonunda da Türkiye'nin dört bir köşesine turla yaparak çocuklara ücretsiz olarak tiyatro izleme imkanı sunacak.

SOLDAN SAĞA

1-Tavsiyede bulunan kişi - Eti çok lezzetli büyük bir kanatlı türü. 2- Elle yapılan örgü - Tat. 3- Serap - Lale bahçesi. 4- Model. 5- Temel - Küçük bitkilerin genel adı. 6- İlave - Sözcük. 7- Uyarı - Afrika'da akarsu - Vücuttan deri yoluyla atılan sıvı. 8- Çabuk - Köpek - Yabancı. 9- Çare,em - Surlarla çevrili yer - Elbisede para konulan yer. 10- Beyaz - Kimyasal enerjiyi elektrik enerjisine çeviren aygıt. 11- Delinmiş - Zaman birimi. 12- Gezi - Bir nota - Fazladan gereksiz iş. 13- Yetiştirici, çiftçi - Nur'un ünsüzleri. 14-Yapay dölleme.

YUKARIDAN AŞAĞIYA

1- Derinin yangılanması - Ters hayvansal bir gıda. 2- Kırmızı - Ters olumsuzluk ön eki - Saçsız - Berrak, temiz. 3- Ters kuytu yer - Sodyumun simgesi - Üye - Ermiş kişi. 4- Cisimleri görmemizi sağlayan fiziksel güç - Belirti - Denizli'nin bir ilçesi - Boru sesi. 5- Yük taşımaya yarayan gemi - Anahtarla açılır. 6- Genel kısaltılmışı - Köpek yavrusu - Ters bir ay. 7- Yazılı eser - İhsanın ilk hecesi. 8- Hoş kokulu bir ot - Para birimi. 9- Yayla atılır - Yabancı. 10- Bir sığır ırkı - Büyük su birikintisi. 11- Dolaylı anlatma - Mesafe. 12- Uğurlu sayılır - Tebeşir tozu. 13- Ters ke-der - Sırlı cam. 14- Vücudun kemik çatısı - Kaynak.

Önceki Bulmacanın Çözümü

Cocuklar, alın boyalarınızı Kido ile birlikte çizin!

Türkiye'de çocuklar arasında yapılan en eski resim yarışması olan Pınar Kido Resim Yarışması'nın 23.sü için başvurular başladı. Başvuruların 8 Mart 2004 tarihine kadar kabul edileceği yarışmanın bu yılki konusu "Hayalinizdeki Köyü Çizin" Yarışmaya ilköğretim öğrencileri, 35 cm x 25 cm veya 35 cm x 50 cm ölçülerinde resim kâğıdına yapılmış resimler ile katılabilecekler. Yarışmacılar sulu

boya, kuru boya, yağlı boya, pastel vb. her türlü resim ve boya malzemesi kullanarak yaptıkları resimlerini "Pınar Gıda Grubu, PK 904 35214 İzmir" adresine göndermeleri gerekiyor.

Tüm illerden gelen resimlerin değerlendirilmesi 15 Mart 2004 tarihinde yapılacak. Tüm yurttan dereceye giren 3 kişiye bisiklet verilecek, değerlendirilecek resimler Nisan 2004'te sergilenecek.

PINAR

SÜT MAMÜLLERİ SANAYİ A.Ş. Adına
İmtiyaz Sahibi ve Genel Yayın Yönetmeni: **ERGUN AKYOL**
Yazışları Müdürü: **GÖKHAN AKYÜREK**

İdare Yeri: Pınar Süt Mamülleri San. A.Ş.
Kemalpaşa Yolu No:1 Pınarbaşı - İzmir Tel: 436 15 15

- Gazetemiz Basın Ahlak Yasası'na uyar
- Kaynak Gösterilmek Suretiyle Gazetemize ait yazı ve resimler yayınlanabilir.
- Gönderilen yazı ve resimler yayınlansın, yayınlansın iade edilmez.
- Yayınlanan yazı ve resimler sahiplerinin fikri olup Pınar bunlardan sorumlu tutulmaz.

YAZIŞMA ADRESİMİZ : PINAR GAZETESİ P.K 904 İZMİR

SAYFA HAZIRLIK VE BASKI : İhlâs Gazetecilik A.Ş. 1397 Sk. No: 3 Kahramanlar - İZMİR Tel: (232) 483 96 60

Buzağı maması hazırlama ve kullanma prosedürü

4 0 - 45 -C sıcaklıktaki 4,5 lt suya 1000 gr Pınar Buzağı Maması eklenip iyice karıştırıldıktan sonra, karışıma aynı sıcaklıkta 4,5 lt daha su eklenerek homojen bir karışım elde edilene dek karıştırılır. Havanın sıcaklığı göz önünde bulundurularak hazırlanan Pınar Buzağı Maması özellikle buzağılara 3 haftalık yaşa kadar (21 gün) 35 -C'lik bir ısıda verilmelidir.

Hazırlanan 10 kg'lık karışımdan, kollost-

rumdan kesilen buzağılara, 2 aylık periyodun sonuna kadar günde sabah ve akşam olmak üzere iki öğünde toplam 5 lt mama verilir. (Her öğünde 2,5 lt).

Canlı ağırlık olarak normalden daha küçük olan buzağılara sabah, öğle ve akşam olmak üzere üç öğünde 1,5'ar lt veya sabah akşam 2' şer lt Pınar Buzağı Maması verilir.

Pınar Buzağı Maması'na başlandığı andan itibaren buzağıların önünde buzağı başlangıç yemi ve temiz su sürekli bulunmalıdır. Yenmeyen yemler bir sonraki

öğünde tazeleriyle değiştirilmelidir.

Açılan Pınar Buzağı Maması poşetlerinin ağzı sıkıca kapatılarak bir sonraki kullanıma kadar serin ve kuru yerde saklanmalıdır.

3. veya 4. haftada buzağıların önüne kaliteli kuru yonca konulmalıdır.

Ortalama olarak günlük 800 gr - 1000 gr başlangıç yemi tüketen buzağıları 2-3 gün daha gözlemleyip 800-1000 gr yemi rahat tüketip tüketemedikleri kontrol edilir. Rahat tüketenler mamadan kesilir. Ortalama mamadan kesilme yaşı 8 haftadır.

Biofarm organik gübreler ihtisas fuarlarında

Camlı Yem Besicilik tarafından üretilen BioFarm Organik Gübreler, 18-21 Eylül 2003 tarihlerinde Kültürpark Fuar Alanı'nda ilk defa düzenlenen Sağlıklı Yaşam Fuarı'nda sergilendi.

Bitkisel ve hayvansal orijinli, çevreyi kirlilemeyen, erozyonu önleyen, insanların doğal gübreler ile yetiştirilmiş gıdalar tüketmesini sağlayan BioFarm Organik Gübreler sağlıklı yaşamayı ilke edinmiş ziyaretçilerin ve organik gıda üreticilerinin ilgi odağı oldu.

Biofarm'dan Peyzaj Mimarmarı Odası'na destek

Peyzaj Mimarı Odası'nın "Urla Topraklarında Alternatif tarımsal Üretimler" konulu "Güze Merhaba" etkinliği Urla'da bulunan Uzbaşı Çiftliği'nde gerçekleşti. İç ve dış mekan bitki üretimi ile ilgilenen peyzaj mimarlarının yanında bağcılık sektöründen girişimcilerin de bulunduğu yaklaşık 150 kişilik topluluk Uzbaşı Çiftliği'nde yer alan

ve BioFarm Organik Gübreler ile yetiştirilen şaraplık bağları, baharat üretilen seraları, palmiye yetiştirilen alanları gezerek bilgi aldı. Ege Üniversitesi Ziraat Fakültesi'nden ve büyük şarap firmalarından konuşmacıların da katıldığı mini bir toplantı sonrası katılımcılar Çamlı Yem Besicilik tarafından düzenlenen kokteylde bir araya geldiler.

Burtarım 2003'te Biofarm'da vardı

Türkiye'nin tarım sektöründe en büyük fuarlarından biri olan Bursa Tarım Hayvancılık ve Çiçekçilik Fuarı (BURTARIM) 7-12 Ekim tarihlerinde Bursa Tüyap Fuar ve Kongre Merkezi'nde gerçekleştirildi. Fuara Çamlı Yem Besicilik BioFarm Organik Gübre ve Büyükbaş Yem çeşitleriyle katıldı. Tüm Türkiye'den geniş bir katılımın sağlandığı fuarda İran ve Suriye'den gelen ziyaretçiler özellikle BioFarm Organik Gübrelerle yoğun ilgi gösterdiler. Fuarda BioFarm Organik Gübre Ailesi'nin son ürünleri olan Sıvı Gübreler de tanıtıldı.

Pınar'dan özlenen köy yoğurdu

● Baştarafı 1. Sayfada

Yoğurda sahip çıkmalıyız

Yenilenen Pınar yoğurt ailesiyle satışlarını iki katına yükseltmeyi planladıklarını anlatan Yaşar Holding Gıda Grubu Başkanı Ahmet Arsan, yoğurdun Türkiye'de eski yöntemlerle ve elle imal edildiğini belirterek, "Pınar Eskişehir tesislerinde dünyada ve Türkiye'de ilk kez el değmeden tamamen otomatik sistemle kaymaklı yoğurt üretimi Pınar'ın Türk mühendisleri tarafından gerçekleştirilmiştir." dedi. İlk defa Türkler tarafından kullanılan ve dünyaya Türkler tarafından yayılan yoğurdun birçok ulus tarafından sahiplenilmeye çalışıldığını bildiren Ahmet Arsan "Türk yoğurduna daha fazla sahip çıkmalı ve yoğurdu Türklerin yaptığını dünyaya anlatmalıyız. Türk yoğurdunun önümüzdeki yıllarda meşhur olacağına inanıyorum. Avrupa da bu yoğurdu çok sevecek diye konuştu. Türkiye'de kişi başına yoğurt tüketiminin yıllık 22 kg olduğunu aktaran Ahmet Arsan, bu oranın Avrupa'da 13 kg ile sınırlı olduğunu söyledi. Arsan "Orda Bir Köy Var Uzakta" şarkısı eşliğinde köy ve doğal yaşam temalı reklam filmi harcamaları da dahil yenilenen ürün grubu için yapılan yatırımın 1 milyon dolar civarında olduğunu kaydetti.

Toplantıda Konuşan Yaşar Holding Gıda Grubu Başkan Yardımcısı İdil Yiğitbaşı ise Türkiye'de yıllık toplam 1.5 milyon ton yoğurt tüketildiğini ve yoğurt pazarının %15'nin markalı yoğurtlardan oluştuğunu kaydetti.

"Pınar yoğurt, gerçek lezzet"

İdil Yiğitbaşı, yoğurt pazarının % 85'nin evde yapılan veya açık satılan yoğurtlardan oluştuğunu söyledi. 1 kg Pınar Yoğurtta 1.8 lt Pınar Süt kullanıldığını ve Pınar yoğurdun 22.000 üreticiden toplanan saf sütlerle yapıldığını anlatan Yiğitbaşı, yeni reklam filmine ilişkin olarak da "Hiç gitmesek de, görmesek de orada bir köy var uzakta. O köye yüklediğimiz saf ve masum duygular var. İşte Pınar yoğurtlar o köyün sütlerinin lezzetini taşıyor." dedi.

Söke-Yenidoğan Pınar Süt Toplama Merkezi açıldı

Temmuz ayında Söke ve çevresindeki üreticilerin yoğun isteği üzerine açılan ve hazırlıklarını çok kısa bir sürede tamamlayıp Temmuz ayında süt toplamaya başlayan Söke/Yenidoğan Süt Toplama Merkezi ortalama 4 ton süt alıyor.

Toplama merkezi açıldıktan sonra oluşan süt fiyatları ve bölgede Pınar Süt'e ait bir süt toplama merkezinin bulunması süt üreticileri tarafından memnuniyetle karşılandı.